

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Cur deserit Iudæam?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

QVÆSTIO I.

Cur non baptizet Iesus?

§. 1. Tertulliani opinio est. I. de Baptismo. c. II. discipulos Christi Ioannis baptismo baptizasse: Sed ne moueat quosdam, ait, quod non ipse tingebat. In quem enim tingueret: in penitentiam, quo ergo illi praeursorum remissionem, quam verbo dabat: in semetipsum, quem humilitate calabat: in spiritum sanctum qui nondum à Patre descenderat: in Ecclesiam, quam nondum Apostoli struerant: Itaque tingebant discipuli eius ut ministri, ut Ioannes ante praeursor eodem baptismo Ioannis, ne qui alio putet, quia nec existat alius nisi postea Christi, qui tunc utique à discipulis dari non poterat, itaque adimpleta nondum gloria Domini, nec instructa efficacia lauacri per passionem & resurrectionem: quia nec Mors nostra dissolui posset nisi Domini passionem, nec vita restitui sine resurrectione ipsius.

Chrysothomus & Ioannis & Christi baptismum ait fuisse expertem gratiae.

Vnde nouatoribus occasio data est, ut dicerent eundem fuisse, & Christi & Ioannis baptismum, quod tamen Tertullianus non dixit, sed eodem loco penitus contrarium ostendit, cum ait, Christi baptismum non nisi post mortem valuisse. Imo nec fuisse necessarium ad salutem, eo tempore consequendam.

§. 2. Rectius Augustinus tract. 13. & 15. & epist. 108. Cyrilli. lib. 2. vnum eundemque facit, est enim baptismus idem ille, de quo Nicodemus instituitur, quo renascimur ex aqua & Spiritu Sancto. Baptisma Ioannis necessarium ad salutem non fuit, nec eo baptizabantur infantes.

Lyranus ideo negat Ioannis baptismum fuisse, quod contentio inter discipulos orta non esset, si eundem baptismum Christus usurpasset; non aduertit ille, vel maxime ad homines nondum humilitatis spiritu subactos, irritandos valuisse, si Christus Ioannis baptismum ita vulgaret, ut non per se, sed discipulos administraret, quasi rudes piscatores, homines sine literis, atque adeo peccatores Ioanni exaquaret. Quod Leo habet Epist. 4. cap. 3. ad Episcopos Siciliae, id explicat Soares t. 3. d. 19. sect. 1. de quo eundem lege.

§. 3. Augustinus etiam q. 62. l. 83. qq. datum spiritum sanctum docet, & quidem per baptismum datum.

Caluinus lib. 4. inst. c. 15. §. 6. Apostolos baptismum penitentiae baptizasse, & verbo penitentiae regenerationem intelligit. Ita etiam Augustinum securus Bullingerus. Nam discipulis baptizantibus, ipsum arcano maiestatis adiutorio corda mundasse censet Augustinus. Sic Bulling. s. August. id paucis expediens, baptizabat, inquit, Dominus & non baptizabat. Baptizabat enim quia ipse mundabat: non baptizabat, quia non tingebat. Præbebant discipuli ministerium corporis, præbebat ipse adiutorium maiestatis. Ergo Iesus adhuc baptizabat, & quousque baptizandi sumus, Iesus baptizabat. Securus homo accedat ad inferiorem ministrum: habet enim superiorem magistrum. &c.

Verum quomodo illi sententiam Augustini contempnant, alibi dicendum est.

§. 4. Chrysoth. & Theophylactus baptismum, quem Christo viuo discipuli contulerunt, ab eo qui post mortem eius datus est distinguit, neque enim per hunc gratiam esse datam, sed similem fuisse baptismum Ioannis, ut Ioan. 7. Necdum spiritus erat datus, quia Iesus nondum erat glorificatus. Verum hoc alij de visibili & solemniori missione Spiritus sancti interpretantur; Nam quos Christus recepit, illis iustitiam & gratiam contulit.

§. 5. Ad inuidiam concitandam perinde erat siue

ipse siue discipuli baptizarent, quamuis maioris auctoritatis erat alijs hoc munus delegare: ut D. Thomas. Et alij vere iudicant.

§. 6. Baptismus igitur Christi per sacerdotes administratus, non minus in precio habendus est, quam si Christus ipse baptizaret.

Inuidiam quocumque modo baptizaret fugere non potuit.

VERSUS 3.

Reliquit Iudæam, & abiit iterum in Galilæam.

QVÆSTIO I.

Cur deserit Iudæam?

Fugit, ne

§. 1. Cognouit se apud Phariseos delatum, cedit inuidiæ. Nec enim vi obfistere, nec alio modo declinare impetum voluit: ut nobis temeritatis fugienda, & temporibus cedendi documentum daret. Ita prudenter obseruat Theophylactus, duo nos doceri, ut parcamus inimicis, & in tentationem nos non conijciamus imprudenter.

§. 2. Notat etiam non transisse inuisibilem, ne phantasticum habere corpus videretur, ut Phantasio docitæ. Manichæi, Valentiniani, alij docent.

§. 3. Christus vero nec terrore, nec alio affectu fugam meditatus est aut officium deseruit, sed omnia sibi momenta agendi temperans, dedit nobis exemplum, ut ne temerariè in pericula ruamus. Præcipua vero causa fuit ut cessante Ioanne Evangelium totis viribus & palam publicaret, quod in Galilæa inchoandum Prophetiæ prædixerunt.

VERSUS 4.

Oportebat autem eum transire per Samariam.

QVÆSTIO I.

Que Samaria?

§. 1. Syrus habet, opus erat ei, ut veniens transiret super domum Samaritanorum, itaque addit: *דמיה* demithe, veniens, & pro Samaria ponit *בית שחראי* Beth Schamraie, domus Samaritarum.

§. 2. Non est ipsa ciuitas, olim sedes regni, sed regio ipsa sic à prisca metropoli sortita nomen. Samaritani autem, Chaldaei, Assyrii, aliæque gentes, quæ Reg. 17. 26. 27. 28. adductæ sunt à Rege Salmanasar. Nunciatumque est Regi Assyriorum, & dictum: Gentes, quas transfulisti, & habitare fecisti, in ciuitatibus Samaria, ignorant legitimam Dei terram: & immisit in eos Dominus leones, & ecce interficiunt eos, eo quod ignorent ritum Dei terræ. Præcepit autem Rex Assyriorum, dicens: ducere illuc vnum de sacerdotibus, quos inde captiuos adduxisti, & vadat & habitet cum eis: & doceat eos legitimam Dei terram. Igitur cum venisset vnus de sacerdotibus his, qui captiuus ductus fuerant de Samaria, habitauit in Bethel, & docebat eos quomodo colerent Dominum. Verum ille Dei cultum impios colonos docuit, sed suam illi admiscuerunt idololatriam.

§. 3. Maiore eos odio Iudæi, quam gentes prosequantur. Nam hoc ipso, quod fratrum suorum Israelitarum terras violentè occupassent, graue & turpe sibi Iudæi existimabant, omnemque occasionem eos vexandi pellendique quærebant: Ad hoc etiam quotidianis Samaritanorum iniurijs, conuictijs, maximeque Religionis contemptu, cuius veritatem Samaritani sibi vendicabant, inflammabantur.

Quant-